

- schrift, blz. 786-787 en in De Dag, voorjaar 1935 door J. Willem
2. Laatste Nieuws 1946
 3. Laatste Nieuws 1946
 4. Wie dat waren kan men te weten komen in de Bevolkingsdienst, Kromme Wal.
 5. Laatste Nieuws 1946

* * * * *

EEN "HAPPENING" OP DE VRIJDAGMARKT (12 juni 1787)

We schrijven 1787. - Onze gewesten komen in opstand tegen de uitgevaardigde edicten van keizer Jozef II. Vooral in Vlaanderen en Brabant rijst het verzet tegen de voorgenomen hervormingen van Oostenrijkers. Een deputatie van de Staten van Vlaanderen vertrekt naar Brussel om de protesten te overhandigen aan de landvoogdes, de aartshertogin Maria-Christina en haar echtgenoot Albrecht, hertog van Saksen-Tesschen. De gouverneurs der Nederlanden, onder druk van de afgevaardigden der verschillende staten van het land, beloven dat de geplande hervormingen zouden opgeheven worden. De Gentse afvaardiging stuurt volgende hoopvolle tijding naar de stadsmagistraat:

"Hunne konincklyke Hoogheden, wiens goetheyt ende genegenheyt inexprimabel is, hebben ons naementlyk verzogt om d'omstelde geesten gerust te stellen soo veele mogelyk ende een ieder te versekeren dat sy geentsints en twyffelen of syne Majestyt den Keyser sal alles goedkeuren en approberen."

Het nieuws van het herstel der oude gebruiken en voorrechten, brengt uitbundige vreugde. Iedereen, tot de vrouwen toe, dragen cocarden van zwart, rood, wit en geel. Zondag, 10 juni keren de afgevaardigden der Staten van Vlaanderen naar Gent terug. Een talrijke stoet trekt hen tegemoet, waaronder de vier hoofdgilden, de neringen en een honderdtal rijtuigen met edelen.

Een half uur buiten de Keizerpoort heeft een vreugdevolle ontmoeting plaats: de koetsen der afgevaardigden worden uitgespannen en door honderden mensen voortgetrokken. Aan de Keizerpoort gekomen, werd de delegatie begroet door het geschut van een vaartuig der schippersnering. De stoet trekt naar het stadhuis, waar het verslag van de besprekingen aan de menigte wordt voorgelezen.

Gent is in feest: de triomfklok luidt en de vier schuttersgilden geven 's avonds een kosteloze danspartij in de St. Sebastiaansschouwburg. Het Belfort is die avond verlicht.

Alsof het zo nog niet welletjes was geweest: de 12e juni wordt er op de Vrijdagmarkt een groots feest op touw gezet. Rond het standbeeld van Keizer Karel op de Vrijdagmarkt heeft men in een vierkant grote schragen geplaatst. Daarop liggen 100 tonnen bier;

op de hoeken twee vaten rode en twee vaten witte wijn. Binnenin het vierkant zijn grote putten gemaakt, bedekt met ijzeren staven. Daarop braadt men twee ossen, twee kalveren en zes schapen. In de namiddag worden daarbij zo eventjes 6000 broden uitgedeeld. De lege vaten, de schragen, tonnen mogen door de bevolking meegenomen worden. Dat het er redelijk baldadig aan toe ging, getuigt deze kroniek van François de Laval:

"Er ging meer wyn en bier verloren dan gedronken; de vaten liepen niet hevig genoeg, men sloeg de bommen in. Dan zag men den eene met kannen komen, andere met potten, nog anderen met flesschen waarvan de kroppen afgeslagen waeren; met haekers of glazen, dan sommige staken hunne hoeden omhoog en dronken uyt den tip; zelfs waeren er die hunnen schoen naer omhoog staken en andere hunne dobbelgevouwen neusdoeken of sayette mutsen, om te kunnen zeggen van de algemeyne vreugd mede geelagtig gweest te zijn."

Daags nadien, de 13de, schijnt bij velen de feestroes nog niet geluwd te zijn.

Groepjes drinkebroers zwalpen door de stad. Bij verschillende kloosters wordt aangeklopt, en onder doodsbedreiging wordt er bier, wijn, eten en geld afgeperst.

Zo gaat het in de Bijloke, bij de Predikheren en de Augustijnen, de Vrouwebroers en de Cellebroers.

Tot de stadsmagistraat ingrijpt en samenscholingen of wandelingen in groep verboden worden. Als de wijn is in de man,...

RENE HESPEL

* * * * *

KAREL LYBAERT,
GENTENAAR EN TALENTVOL JOURNALIST.

"Een knap gazetschrijver van de goede stempel. Hij kende zijne stiel, hij had zijne stiel lief". Alzo tekende Lodewijk De Vriese de figuur van Karel Lybaert te voeten uit (1).

Karel Lybaert behoorde 35 jaar tot de redactie van "Het Fondsenblad"-"De Gentenaar". Hij beminde zijn vaderstad en kende Gent op zijn duimpje. Geruime tijd leverde hij wekelijks een gents praatje vol humor onder de schuilnaam "Cies De Slange" of "C.D.S." Het waren meestal leerrijke bladzijden plaatselijke geschiedenis.

Karel Lybaert werd geboren te Gent op 28 maart 1854. Hij was de jongere broeder van kunstschilder Theofiel Lybaert (1848-1927). Op jeugdige leeftijd gaf hij blijk van een niet te stuiten werkzaamheid. Op 23 jarige ouderdom en meer bepaald in juni 1877